

CZY MOJE DZIECKO MA AUTYZM?

W 2008 roku ONZ ogłosiła, że autyzm stał się jednym z najpoważniejszych problemów zdrowotnych na świecie obok raka, cukrzycy i HIV. W Polsce nie ma badań na ten temat, ale szacuje się, że liczba osób z autyzmem przekracza 30 000.

Przyczyna autyzmu nie jest znana. Mówi się o grupie ryzyka, w której znajdują się dzieci mające bliskich krewnych z rozpoznaniem autyzmu lub innych całościowych zaburzeń rozwoju, dzieci z opóźnieniem rozwoju sensomotorycznego, dzieci z obciążonym wywiadem z okresu płodowego i okołoporodowego, wcześniaki zwłaszcza poniżej 1500g wagi urodzeniowej. Autyzm diagnozuje się w coraz młodszych wiekach. Do 2 r.ż. obraz objawów klinicznych staje się coraz bardziej wyraźny.

Co powinno zaniepokoić rodzica?

- brak lub osłabiony kontakt wzrokowy
- brak reakcji na imię
- dziecko nie wskazuje interesujących go przedmiotów i zjawisk
- brak zabawy „na niby” (np. nie udaje, że robi herbatkę, sprząta itp.)
- dziecko nie interesuje się innymi dziećmi i osobami w otoczeniu
- opóźniony rozwój mowy lub jej brak
- powtarzalne nietypowe zachowania (kiwanie, machanie rączkami, kręcenie się w kółko itp)
- gwałtowna reakcja na zmiany w codziennym otoczeniu i rutynie
- nadwrażliwość lub nadmierna potrzeba na dotyk, zapach, dźwięk, smak, ruch

Krytycznym momentem rozwoju jest wiek 3 lat. Pierwsze symptomy zaburzenia zauważają na ogół rodzice. Niepokojące są informacje od rodziców, że już dawno przed diagnozą zauważali nietypowe zachowania u swoich dzieci, jednak lekarz – głównie pediatra uspokajał ich, że wszystko jest w porządku. – mówi Katarzyna Marciniak, dyrektor placówek PROMITIS w Warszawie – Pierwszym lekarzem, który powinien zareagować jest lekarz pediatra. Ja natomiast radziłabym dodatkowo

zgłaszać się do psychologa. Fundacja PROMITIS, prowadzi **bezpłatne konsultacje** dla rodziców, gdzie specjaliści mówią, co dalej robić i czy faktycznie warto poddać dziecko diagnozie. Jeśli tak, to taka diagnoza przeprowadzana jest przez cały zespół diagnostyczny.

Jak dotąd nie znaleziono lekarstwa na autyzm, natomiast wczesnie podjęta terapia skutkuje znaczną poprawą w funkcjonowaniu dziecka. Wiele zachowań osób z autyzmem spowodowanych jest brakiem poczucia bezpieczeństwa oraz niezrozumieniem sytuacji, tego czego się od nich oczekuje. Czasami stworzenie odpowiednich warunków np. przez danie osobie narzędzi do komunikacji, planowanie z nią różnych czynności, organizowanie przestrzeni, w jakiej przebywa, planu dnia, powoduje, że taka osoba jest spokojniejsza, łatwiej się uczy, ma większą motywację do działań. Kiedy zapewnimy komfort, poczucie kontroli i wpływu na otoczenie, możemy skupić się na edukacji czy terapii – mówi Katarzyna Marciniak. – Tworząc placówki PROMITIS, wychodziliśmy właśnie z takiego założenia i na co dzień obserwujemy kolejne sukcesy naszych podopiecznych. Co istotne, dbamy, aby dzieci miały jak najczęstszy kontakt z zwykłym życiem – organizujemy wyjścia do kina, restauracji czy sklepów.

Każda osoba z autyzmem jest inna, często powtarzają się zainteresowania związane z transportem publicznym, uzdolnienia muzyczne, jednak nie ma żadnej reguły. Osoby z autyzmem myślą bardziej obrazami, toteż mają łatwość do zapamiętywania np. cyfr, liter, jednak nie zawsze oznacza to rozumienie wykorzystania tych znaków. Bardziej jest to proces pamięciowy niż faktyczna zdolność wykonywania skomplikowanych operacji. Ale są wyjątki – w jednym z przedszkoli PROMITIS mamy chłopca, który w wieku 6 lat potrafi wykonywać trudne obliczenia, natomiast ma problemy w innych sferach rozwoju – nie potrafi bawić się z innymi dziećmi, podporządkować się panującym w przedszkolu zasadom. – wspomina Katarzyna Marciniak – Diagnoza zdolności intelektualnych osób z autyzmem jest trudna – należy wziąć pod uwagę, iż osoby te nie mają motywacji, aby wykonać proponowane przez diagnostę zadania, często są pierwszy raz w gabinecie, nie znają osoby badającej. To może niekorzystnie wpływać na uzyskane w testach wyniki.

W PROMITIS diagnozę pod kątem całościowych zaburzeń rozwoju przeprowadza psychiatra, psycholog, pedagog i w razie potrzeby inni specjaliści. Zespołowa diagnoza daje możliwość szerszego spojrzenia na dane dziecko, skonsultowania wątpli-

wości i pełniejszej diagnozy oraz lepszych zaleceń terapeutycznych. Należy też pamiętać, że im wcześniejsza diagnoza, a tym samym terapia, dziecko ma większe szanse na normalne życie w przyszłości.

Prowadzimy bardzo szerokie oddziaływania terapeutyczne. – mówi Katarzyna Marciniak – Dzieci mają zajęcia grupowe, gdzie uczą się zachowań społecznych, przygotowujemy je do przejścia do placówek masowych lub integracyjnych. Codziennie też odbywają się zajęcia indywidualne z psychologiem czy pedagogiem specjalnym. W terapii autyzmu niezbędna jest też opieka logopedyczna oraz z zakresu integracji sensorycznej, którą zapewniamy. PROMITIS współpracuje też z dogoterapeutami – mamy bardzo pozytywne doświadczenia dotyczące kontaktu dzieci z autyzmem ze zwierzętami. Możemy zrobić naprawdę wiele, ale to rodzic musi się do nas zgłosić. – zapewnia Katarzyna Marciniak – Jeżeli tylko coś w zachowaniu dziecka niepokoi, jego rozwój przebiega inaczej niż u innych dzieci, warto to sprawdzić. Diagnoza może być trudna dla rodziców, na pewno jest szokiem, zamknięciem jednego rozdziału i otwarciem nowego zupełnie innego. Pojawia się lęk, niepewność i szukanie winnego, ale cały czas jest to to samo kochane przez rodziców dziecko, które nie zmieniło się pod wpływem diagnozy. Trzeba natomiast zmienić plany i oczekiwania wobec niego, żyć trochę z dnia na dzień i cieszyć się każdym małym sukcesem. Im wcześniej podejmie się oddziaływania terapeutyczne, tym większa możliwość wsparcia rozwoju dziecka.

PRZEDSZKOLA
PROMITIS

PRZEDSZKOLA TERAPEUTYCZNE PROMITIS
www.autyzm-przedszkole.pl

**TERAPEUTYCZNA
SZKOŁA PODSTAWOWA PROMITIS**
www.autyzm-szkola.pl
tel. 796 090 762

BEZPŁATNE KONSULTACJE PSYCHOLOGICZNE
tel. 690 982 011